

Vilniaus vandenys

Rekomendacijos „Vilniaus vandenų“ verslo klientams dėl tinkamo nuotekų tvarkymo

Tinkamas nuotekų tvarkymas – kas tai?

- 1 Tai aplinkosauginius reikalavimus atitinkančios nuotekos, išleidžiamos į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų tinklus ir į gamtinę aplinką.
- 2 Tai vertybėmis grįstas požiūris, prisiimant atsakomybę prieš gamtą ir visuomenę.
- 3 Tai socialiai atsakingo verslo principų įgyvendinimas ir savanoriškas aplinkosauginių klausimų įtraukimas į verslo subjekto veiklą.
- 4 Tai pritarimas UAB „Vilniaus vandenys“ veiklos ideologijai bei politikai ir įsipareigojimas visose situacijose bendradarbiauti.

Kodėl įmonėms turėtų rūpėti nuotekų valymas ir ką jos gali padaryti?

- Kiekviena įmonė naudojasi bendrais gamtos ištekliais, už kurių naudojimą privalo prisiimti atsakomybę. Aplinkosauga turi rūpintis visų verslo sektorių atstovai.
- Didėjantis vandens suvartojimas, nestabilūs krituliai, klimato kaitos įtaka aplinkos taršai neigiamai ir labai sparčiai veikia vandens šaltinius. Visų juridinių asmenų veikla daro poveikį aplinkai. Jis gali atrodyti mažas, kalbant apie kiekvieną kompaniją atskirai, tačiau iš tiesų yra labai didelis, kai į verslo sektorių žvelgiama kaip į vieną darinį.
- Geriausias būdas paversti rūpestį veiksmingais sprendimais prasideda diegiant efektyvias nuotekų valymo technologijas, atnaujinant esamas sistemas, o pirmiausia – keičiant įpročius ir mažiau teršiant.

Kokia nauda verslui?

- Tinkamai tvarkydami nuotekas padėsite aplinkai, jeigu skatinsite „žalią“ veiklą, pirmenybę teikdami ekologiškumui.
- Sutaupysite patys, nes išleisite mažiau nuotekų, jos bus švaresnės, už nuotekų išvalymą bei sutvarkymą nereikės mokėti papildomai.
- Pagerinsite darbo aplinką, darbuotojų moralę ir įmonės viešą įvaizdį, kuris turi vis didesnės reikšmės jūsų klientams.

Reikalavimai nuotekų išleidimui

Kokias nuotekas galima išleisti į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų tinklus?

Pagrindiniai aplinkosauginiai reikalavimai nuotekų surinkimui ir išleidimui į komunalinių nuotekų nuotakyną arba į gamtinę aplinką nurodyti [Nuotekų tvarkymo reglamente](#). Šie reikalavimai taikomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

„Vilniaus vandenys“ turi teisę nustatyti griežtesnius reikalavimus nuotekų išleidimui į komunalinių nuotekų nuotakyną, kai:

- matavimai (skaičiavimai) rodo, kad priimant į nuotakyną Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytus reikalavimus atitinkančias abonentų nuotekas, nepavyksta pasiekti UAB „Vilniaus vandenys“ turimame Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime nustatytų reikalavimų nuotekų išleidimui į gamtinę aplinką;
- vieno ar kelių abonentų išleidžiamų medžiagų/teršalų sąveikoje gali susidaryti pavojingi/kenksmingi junginiai, kurių patekimas į nuotekų tvarkymo sistemą yra draudžiamas;
- dėl tam tikrų medžiagų išleidimo nuotekų valymo metu susidarantis dumblas būtų užterštas tiek, kad tai trukdytų jį panaudoti arba utilizuoti konkrečioje vietoje taikomais metodais.

Išleidžiant nuotekas, kuriose yra prioritетinių pavojingų medžiagų arba pavojingų medžiagų, vandens naudotojai ar abonentai turi užtikrinti, kad šie teršalai neviršys didžiausios leidžiamos koncentracijos nuotekose ir atitiks aplinkos kokybės standartus, nurodytus Nuotekų tvarkymo reglamento 1 ir 2 prieduose.

Siekiant geros paviršinių vandens telkinių būklės ir užtikrinant, kad prioritетinių medžiagų koncentracija nuosėdose ir (arba) atitinkamoje biotoje nedidėtų, draudžiama pradėti naują veiklą (arba keisti esamą), dėl kurios su nuotekomis į nuotakyną būtų išleidžiamos prioritетinės medžiagos (išskyrus atliekų tvarkymo veiklą). Esamas Nuotekų tvarkymo reglamento 2 priedo A dalyje nurodytų prioritетinių medžiagų išleidimas su nuotekomis turi būti mažinamas, o 1 priede nurodytų prioritетinių pavojingų medžiagų išleidimas – palaipsniui nutrauktas.

Nuotekų išleidimas į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną

- UAB „Vilniaus vandenys“ savo verslo klientus apmokestina ne tik už suvartotą vandenį ar išleistą nuotekų kiekį, bet papildomai taiko ir specifinių medžiagų kainą, kuri tiesiogiai priklauso nuo kliento išleidžiamų nuotekų užterštumo ar sutartinių įsipareigojimų nuotekų taršos klausimu.
- Asmenys, ketinantys išleisti arba išleidžiantys gamybines nuotekas į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną, **privalo prieš išleidžiant nuotekas informuoti UAB „Vilniaus vandenys“**, kiek ir kokių prioritetinių pavojingų ir/ar pavojingų medžiagų (nurodyti koncentraciją ir kiekį) su nuotekomis bus išleidžiama. Jei su nuotekomis išleidžiamų pavojingų medžiagų koncentracija yra lygi arba didesnė už Reglamento 2 priedo A ir B1 dalyse nurodytą ribinę koncentraciją į nuotekų surinkimo sistemą ir/ar nuotekos yra 1 priede nurodytų prioritetinių pavojingų medžiagų, veiklos vykdytojai privalo užtikrinti šių medžiagų kontrolę ir apskaitą bei Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka teikti informaciją UAB „Vilniaus vandenys“.
- Į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną išleidžiant gamybines nuotekas, kuriose prioritetinių medžiagų koncentracija yra lygi arba didesnė už Reglamento 2 priedo A dalyje nurodytą ribinę koncentraciją į nuotekų surinkimo sistemą ir (ar) kuriose yra prioritetinių pavojingų medžiagų (nepriklausomai nuo išleidžiamų prioritetinių pavojingų medžiagų kiekio) **turi būti planuojamos ir įgyvendinamos priemonės, skirtos mažinti prioritetinių medžiagų ir (ar) palaiptui nutraukti prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimą su nuotekomis, ir numatomi konkretūs šių priemonių įgyvendinimo terminai**. Veiklos vykdytojas informaciją apie suplanuotas priemones ir jų įgyvendinimo terminus privalo pateikti UAB „Vilniaus vandenys“, Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūrai.
- Kai į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną su nuotekomis išleidžiamos (planuojamos išleisti) medžiagos ir preparatai, kurių išleidimas nereglementuotas teisės aktuose, tačiau šių preparatų saugos duomenų lapuose nurodomas pavojingumas (kenksmingumas) aplinkai ir žmogui, būtina informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą ir UAB „Vilniaus vandenys“. UAB „Vilniaus vandenys“ nustatys sąlygas tokių medžiagų išleidimui.

Ką draudžiama išleisti/šalinti į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną?

- Daiktus ir/arba medžiagas, galinčias užkimšti arba sugadinti nuotakyno ar nuotekų valymo įrenginių elementus, sutrikdyti jų veiką;
- Medžiagas, galinčias sukelti gaisrą ar sprogamą;
- Medžiagas, galinčias pakenkti nuotekų valymo įrenginius aptarnaujančių darbuotojų sveikatai;
- Medžiagas, galinčias trikdyti normalų nuotekų valymo įrenginių darbą ar dumblo apdorojimą;
- Atliekas, išskyrus atvejus, kai organinių atliekų smulkinimą ir išleidimą į nuotakyną (organinių atliekų smulkintuvų įrengimą ir pajungimą į nuotakyną) leidžia UAB „Vilniaus vandenys“ (tokios galimybės numatytos nuotekų tvarkymo sutartyje).

Kaip tinkamai tvarkyti atliekas, kurias draudžiama išleisti/ šalinti į nuotakyną?

- Atliekos turi būti tvarkomos **Atliekų tvarkymo įstatyme** ir **Atliekų tvarkymo taisyklėse** nustatyta tvarka.
- **Atliekos** – medžiaga ar daiktas, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.
- Atliekų turėtojas teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti atliekas, arba gali tvarkyti atliekas pats.
- Veiklos vykdymo metu susidarancias atliekas šalinti ar išleisti į komunalinių nuotekų nuotakyną **griežtai draudžiama**.

Kas nustato UAB „Vilniaus vandenys“ kliento išleidžiamų nuotekų sudėtį?

- UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų kontrolieriai periodiškai ima į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų tinklus išleidžiamų nuotekų mėginius. Jie tiriama UAB „Vilniaus vandenys“ laboratorijose arba UAB „Vilniaus vandenys“ užsako laboratorinius tyrimus kitose laboratorijose.
- Nuotekų mėginiai imami iš Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutartyje ir / arba Atsakomybės ribose nurodytos (-ų) Nuotekų mėginio paėmimo (-ų) vietos (-ų). Nesant šiuose dokumentuose nurodyto nuotekų mėginio paėmimo šulinio arba UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų kontrolieriams turint įtarimų, kad nuotekų mėginys, paimtas iš šulinio, netinkamai reprezentuos verslo kliento išleidžiamų nuotekų užterštumą, mėginiai imami iš bet kurios kitos vietos, vadovaujantis LST ISO 5667-10:2011 rekomendacijomis.
- Tyrimai atliekami per 10-20 kalendorinių dienų. Šis terminas priklauso nuo tiriamų teršalų. Verslo subjektams UAB „Vilniaus vandenys“ pateikia tik tų mėginių rezultatus, kuriuose nustatyti taršos viršijimai, ir pakartotinių tyrimų rezultatus.
- Jei juridinio asmens išleidžiamose nuotekose nustatoma neleistina tarša, ji apmokestinama specifinių medžiagų įkainiu. Įkainius [rasite čia](#). Toks mokestis taikomas nuo mėginio paėmimo datos iki kito mėginio paėmimo datos arba kliento pageidavimu iki imto pakartotinio mėginio paėmimo datos.
- Jei sutartyje nurodyti teršiančių medžiagų dydžiai yra didesni nei bazinė tarša arba ribinės teršalų koncentracijos, visam juridinio asmens išleidžiamam nuotekų kiekiui objekte, dėl kurio sudaryta nuotekų tvarkymo sutartis, taikomas papildomas teršiančių medžiagų įkainis už nuotekų valymą.

Kaip dažnai UAB „Vilniaus vandenys“ tikrina verslo klientų išleidžiamų nuotekų užterštumą?

- UAB „Vilniaus vandenys“ nuotekų kontrolieriai atlieka planines ir neplanines verslo klientų išleidžiamų nuotekų patikras.

- Taršos objektų patikrinimų dažnumas nustatomas, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sutartyje nustatytą nuotekų užterštumo tikrinimo dažnumą;
- Praėjusiais metais daugiau kaip 1000 m³ per mėnesį nuotekų išleidę taršos objektai tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį;
- Praėjusiais metais nuo 500 iki 1000 m³ per mėnesį nuotekų išleidę taršos objektai tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį;
- Taršos objektai, kuriuose praėjusiais metais nebuvo nustatyta viršnorminė tarša, bei išleidžiantys daugiau kaip 1000 m³ nuotekų per mėnesį, tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį;
- Taršos objektai, kuriuose praėjusiais metais buvo nustatyta viršnorminė tarša, bei išleidžiantys nuo 100 iki 500 m³ nuotekų per mėnesį, tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per pusmetį.
- Stacionarūs taršos šaltiniai, atsižvelgiant į UAB „Vilniaus vandenys“ technines ir fizines galimybes, turi būti patikrinti bent vieną kartą per einamuosius metus.
- Neplaninės patikros atliekamos gavus informacijos arba UAB „Vilniaus vandenys“ darbuotojams turint įtarimų dėl verslo kliento galbūt neteisėtų veiksmų, susijusių su į UAB „Vilniaus vandenys“ nuotakyną leidžiamų nuotekų kiekiu arba jų užterštumu.

Kodėl gaunami pranešimai už nustatytą taršą?

- Pranešimus apie UAB „Vilniaus vandenys“ atliktus tyrimus ir nustatytą taršą gauna juridiniai ir/ arba fiziniai asmenys, vykdančys komercinę veiklą, kurių vykdomos veiklos metu paimtame nuotekų mėginyje buvo nustatyta padidėjusi ir / ar savitoji tarša.
- Viršijimu laikomas 10 ar daugiau procentų didesnė bent vienos teršiančios medžiagos koncentracija nuotekose, nei klientui sutartimi arba pranešimais nustatytas leidžiamas išleisti nuotekų užterštumas. Pranešimuose „apie nustatytą taršą“ nurodoma, kokios teršiančių medžiagų koncentracijos buvo viršytos.

Kokios sankcijos taikomos, kai išleidžiamų nuotekų užterštumas viršija infrastruktūros galimybių ribines vertes?

- Viršijus infrastruktūrų galimybių ribines vertes, UAB „Vilniaus vandenys“ stacionarius taršos šaltinius ir nuotekų vežėjus įpareigoja imtis priemonių, kurios leistų sumažinti išleidžiamų nuotekų taršą iki leidžiamų infrastruktūros galimybių ribinių verčių. Tai pat taiko mokestį už padidintą ir savitąją taršą.

Ką daryti verslo subjektui, kai tarša jo išleidžiamose nuotekose viršija leistinas ribas?

- Šiandieniniame pasaulyje yra daugybė galimybių, leidžiančių įmonėms teisingai elgtis su savo nuotekomis tiek aplinkosauginiu, tiek ir verslo požiūriu.
- Gavus laboratorinių tyrimų rezultatus, UAB „Vilniaus vandenys“ papildomai apmokestina verslo klientą už neleistiną taršą, tačiau ši kaina ne visuomet padengia UAB „Vilniaus vandenys“ patiriamas nuotekų išvalymo išlaidas. UAB „Vilniaus vandenys“ siekia, kad patys verslo klientai būtų suinteresuoti ir sąmoningi, kad jiems rūpėtų aplinkosauga ir į nuotakyną būtų leidžiamos kiek įmanoma labiau išvalytos nuotekos. Nuotekų išvalymas jų susidarymo vietoje yra efektyviausias.
- Verslo klientai, pritaikę reikiamas priemones nuotekų valymui ar pakartotiniam naudojimui, gali sumažinti savo veiklos sąnaudas ir padidinti pelningumą. Šios priemonės individualios: cheminių medžiagų naudojimas ar įterpimas į valymo procesą, technologinių ar gamybinių procesų keitimas, valymo įranga ar vietiniai nuotekų valymo įrenginiai.
- UAB „Vilniaus vandenys“ – atvira bendradarbiavimui įmonė. Mūsų specialistai pagal kompetenciją padės visiems klientams, kurie siekia dialogo. Kartu galime rasti sprendimą, kad nuotekų tvarkymas būtų draugiškiausias aplinkai!

Siūlome pasirašyti Atsakingo kliento deklaraciją

- UAB „Vilniaus vandenys“ siūlo savo verslo klientams viešai deklaruoti socialiai atsakingą elgesį ir kurti „žalesnę“ Lietuvą kartu!
- Bendradarbiaukime, neterškime, pastebėję taršą, apie tai nedelsiant praneškime ir imkimės visų veiksmų ją nutraukti.
- Be piniginių sankcijų, be atskiro raginimo būkime tie, kuriems rūpi gamta ir žmogus.

**Išsamią informaciją apie nuotekų tvarkymą
RASITE ČIA.**